

отчетности; участие в мероприятиях, которые проводятся в отделении, поликлинике, больнице; участие в санитарно образовательной работе и конференциях. В частности, учебно-производственную практику из ортопедической стоматологии студенты III курса проходят на базах: стоматологическая поликлиника при Ивано-Франковском национальном медицинском университете и специализированных терапевтических стоматологических отделениях.

Ключевые слова: *стоматология, учебно-производственная практика, совершенствование, кредитно-модульная система.*

I.A. Dmytrenko

Peculiarities for Fulfillment Educational and Practical Training in Prosthetic Dentistry

Ivano-Frankivsk National Medical University, Ivano-Frankivsk, Ukraine

Abstract. The article presents material concerning some experience in organizing students' practical training at the stomatological faculty IFNMU. The problems and prospects of practical training in Prosthetic Dentistry are discussed.

Great attention is paid to the investigation of educational training in terms of considering characteristic peculiarities of Prosthetic Dentistry training.

The goal of the educational and practical training consists in consolidation of knowledge acquired by all the students in the course of clinical and theoretical disciplines, consolidation and improvement of practical skills when treating dental hard tissues diseases: dental caries, its complications and non-carious lesions; learning the organization of dental care in the district, studying medical records, registrations and reports; participation in the events performed in the department, clinic or hospital; participation in sanitation-educational work and conferences. In particular, third-year students have their educational and practical training in Prosthetic Dentistry at the base of dental clinic in Ivano-Frankivsk National Medical University and specialized therapeutic dental departments.

Keywords: *Dentistry, educational and practical training, improvement, credit-module system.*

Надійшла 24.11.2014 року.

УДК 378.147+378.096+616.31

Кобрин О.П.

Особенности подготовки студентов стоматологического факультета до лицензийного іспиту «Крок 2. Стоматология» на кафедре терапевтической стоматологии в условиях навчання за кредитно-модульною системою

Івано-Франківський національний медичний університет, Україна
kobryntkobr@aol.com

Резюме. Проведено аналіз методики підготовки студентів стоматологічного факультету до ліцензійного іспиту «Крок 2. Стоматология» на кафедрі терапевтичної стоматології ІФНМУ. Поліпшенню якості підготовки лікарів-стоматологів має сприяти проведення державної атестації випускників у формі стандартизованого тестового і практично-орієнтованого державних іспитів. Складовою частиною державної атестації випускників вищих медичних навчальних закладів є тестовий іспит «Крок 2. Стоматология». Оптимальним варіантом підготовки до його складання є комп'ютерне тестування, яке зараховується при складанні не менше 75% завдань. Складовою частиною підготовки є додаткові консультативні заняття для студентів, які склали тестовий контроль менше за 75% (так звана «група ризику»). Відвідування цих занять для студентів із «групи ризику» є обов'язковими. На першому етапі цих занять викладач розглядає тести з банку тестових завдань. Другий етап передбачає самостійне розв'язання кожним студентом тестового завдання. Третій етап – перевірка індивідуальних тестових завдань і виявлення помилок. Четвертий етап – детальний аналіз помилок, яких студенти припустились під час розв'язання тестових завдань. Для підвищення якості додаткових занять, що здійснюються перед ліцензійним іспитом, треба стимулювати студентів до відвідування усіх таких занять. Таким чином, особливу увагу необхідно приділяти студентам із так званої «групи ризику», відсутність яких на тренінгах негативно впливає на кінцевий результат тестування.

Ключові слова: *кафедра терапевтичної стоматології, стоматологічний факультет, ліцензійний іспит «Крок 2. Стоматология».*

Починаючи з 2005 р. в Україні запроваджено значні зміни до законодавчої та нормативної бази вищої медичної школи Міністерство охорони здоров'я здійснило поетапну реорганізацію навчального процесу згідно зі стратегією приєднання до Болонського процесу. Були визначені концептуальні засади розвитку вищої медичної освіти та її інтеграції у європейський освітній простір [1]. В липні 2014 року Верховною Радою прийнято «Закон України про вищу освіту» від 01.07.2014 року № 1556-18, який вступив у дію з 06.09 2014 року. Згідно з цим Законом ступінь спеціаліста відсутній, а

вводиться ступінь магістра медичного спрямування, який здобувається на основі повної загальної середньої освіти та присуджується вищим навчальним закладом у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми, обсяг якої становить 300-360 кредитів ЄКТС (Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система). Вищий навчальний заклад на підставі освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми за кожною спеціальністю розробляє навчальний план, який визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточною та підсумкового контролю [2].

Мета роботи

Аналіз методики підготовки студентів стоматологічного факультету до ліцензійного іспиту «Крок 2. Стоматология» на кафедрі терапевтичної стоматології ІФНМУ.

Реформа вищої освіти, в тому числі медичної, спрямована на підготовку таких фахівців, професійні якості яких відповідали б вимогам ринку, процесам глобалізації та євроінтеграції. Поліпшенню якості підготовки лікарів-стоматологів мають сприяти:

- ✓ проведення державної атестації випускників у формі стандартизованого тестового та практично-орієнтованого державних іспитів;
- ✓ перехід до кредитно-модульної форми організації навчального процесу відповідно до вимог європейських і міжнародних стандартів та стандартів Всесвітньої федерації медичної освіти.

Стандартизований тестовий державний іспит – ліцензійний інтегрований іспит, який складають відповідно до «Положення про організацію та проведення державної атестації студентів, які навчаються у вищих навчальних закладах III–IV рівнів акредитації за напрямком підготовки «Медицина», затвердженого наказом МОЗ України від 31 січня 2005 року № 53.

Складовою частиною державної атестації випускників вищих медичних навчальних закладів є тестовий іспит «Крок 2. Стоматологія», який незалежно визначає показники якості професійної підготовки, а саме фаховості повної вищої освіти, та рівень професійної компетентності, необхідний для присвоєння кваліфікації фахівця освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст», а з наступних років, відповідно до Закону України «Про вищу освіту» – «магістр».

Основні напрями роботи кафедри терапевтичної стоматології ІФНМУ з метою поліпшення підготовки випускників до ліцензійного іспиту «Крок 2. Стоматологія», полягали в наступному:

- початок цієї роботи ще з II курсу, коли студенти тільки починають вивчення дисципліни – доклінічний курс (фантомний) терапевтичної стоматології;

- ознайомлення студентів із виданими в університеті базами тестових завдань для студентів з підготовки до інтегрованих іспитів «Крок 1» і «Крок 2», як стандартизованої системи оцінювання якості освіти студентів відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу;

- впровадження принципу про виділення навчального часу практичних занять для розв'язання тестових завдань;

- здійснення контролю початкового та кінцевого рівня підготовки студентів при вивченні кожного модуля, а в кінці – підсумкового модульного контролю (ПМК) із використанням банку тестових завдань з бази Центру тестування при МОЗ України;

- розробка викладачами кафедри тестових завдань для складання підсумкових модульних контролів з модулів №1-5;

- використання електронного варіанта банку тестових завдань Центру тестування при МОЗ України, а також електронних варіантів екзаменаційних буклетів попередніх років;

- формування «груп ризику», до яких включаються не тільки студенти, яким деканат рекомендував додаткову індивідуальну роботу (за результатами складання ректорських контролів), але й студенти, які дали менше ніж 75% правильних відповідей при складанні підсумкового модульного контролю;

- приділення особливої уваги здійсненню підсумкового модульного контролю студентами V курсу стоматологічного факультету;

- розробка та впровадження на кафедрі найбільш раціональної, на наш погляд, методики підготовки випускників до ліцензійного іспиту Крок 2, незадовго до його проведення.

Повертаючись до методики проведення ПМК, слід відзначити, що оптимальним варіантом підготовки до складання ліцензійного іспиту Крок 2 є комп'ютерне тестування. На кафедрі терапевтичної стоматології функціонує комп'ютерний клас, який дозволяє в повному обсязі проводити визначення рівня знань на підсумкових модульних контролях студентів усіх курсів, які навчаються на кафедрі. Особливо слід відзначити, що студентам V курсу стоматологічного факультету, які закінчують вивчення предмету, модульний контроль не зараховується до моменту складання на 75% тестової частини модуля.

Складовою частиною підготовки до складання ліцензійного іспиту «Крок 2. Стоматологія» є додаткові консультативні заняття, які проводяться зі студентами, які склали ректорський контроль з підготовки до складання іспиту Крок 2 менше за 75% (так звана «група ризику»), котрі проводяться за розкладом деканату. Слід зазначити, що відвідувати ці заняття можуть усі бажаючі студенти, в той час як для студентів з «групи ризику» вони є обов'язковими. Протягом останніх років співробітники кафедри застосовують методику, яка, на нашу думку, добре себе зарекомендувала та передбачає чотири етапи.

На першому етапі з усіма студентами, які приходять на консультативні заняття згідно з розкладом, у великій аудиторії досвідчений викладач розглядає тести із банку тестових завдань Центру тестування при МОЗ України із терапев-

тичної стоматології. Для кращої наочності використовують електронний варіант тестів, а презентація відбувається за допомогою мультимедійного проєктора на екран. Для підвищення уваги студентів, які віднесені до «групи ризику», викладач пропонує відповідати у першу чергу саме цим студентам.

Другий етап передбачає самостійне розв'язання кожним студентом індивідуального тестового завдання на паперових носіях. Мета цього етапу полягає у визначенні ефективності засвоєння студентами попереднього матеріалу.

Третій етап – перевірка індивідуальних тестових завдань і виявлення помилок.

Мета четвертого етапу – детальний аналіз помилок, яких студенти припустились під час розв'язання тестових завдань. Для цього, викладачі на практичних заняттях проводять аналіз помилок із студентами «групи ризику».

Результатом детального аналізу має стати повне розуміння випускниками змісту дисципліни та недопущення ними помилок при виборі варіанта відповіді під час складання аналогічних тестів на ліцензійному іспиті «Крок 2. Стоматологія».

Враховуючи, що глибоке та систематичне оволодіння знаннями, практичними навичками, професійною майстерністю можливе тільки при регулярному відвідуванні занять, на кафедрі вживаються дієві заходи для покращення навчальної дисципліни та успішності, створені необхідні умови для консультацій і відробок.

Висновки

Для підвищення якості додаткових занять, що здійснюються перед ліцензійним іспитом, треба стимулювати студентів до відвідування усіх таких занять. Особливу увагу необхідно приділяти студентам із так званої «групи ризику», відсутність яких на тренінгах, безумовно, негативно впливає на кінцевий результат.

Позитивно оцінюючи факт оприлюднення на офіційному сайті Центра тестування при МОЗ України електронного варіанту бази тестових завдань ліцензійного іспиту «Крок 2. Стоматологія» з терапевтичної стоматології, слід відзначити його недосконалу підготовку (використання застарілих класифікацій, ігнорування останніх клінічних протоколів і навіть граматичні помилки).

Література

1. Наказ МОЗ України «Положення про організацію та проведення державної атестації студентів, які навчаються у вищих навчальних закладах III–IV рівнів акредитації за напрямком підготовки «Медицина» від 31.01.2005 р. №53.
2. Закон України «Про вищу освіту» /Верховна Рада України. – 2014. – режим доступу до закону zakon.rada.gov.ua/go/1556-18

Кобрин О.П.

Особенности подготовки студентов стоматологического факультета к лицензионному экзамену «Крок 2. Стоматология» на кафедре терапевтической стоматологии в условиях обучения по кредитно-модульной системе

Ивано-Франковский национальный медицинский университет, Украина

kobryntkobr@aol.com

Резюме. Проведен анализ методики подготовки студентов стоматологического факультета к лицензионному экзамену «Крок 2. Стоматология» на кафедре терапевтической стоматологии ИФНМУ. Улучшению качества подготовки стоматологов должно способствовать проведение государственной аттестации выпускников в форме стандартизированного тестового и практически-ориентированного государственных экзаменов. Составной частью государственной аттестации выпускников высших медицинских учебных заведений является тестовый экзамен «Крок 2. Стоматология». Оптимальным вариантом подготовки к его сдаче является компьютерное тестирование, которое засчитывается при ответе не менее, чем на 75% заданий. Составной частью подготовки являются дополнительные консультативные занятия, для студентов, которые сдали тестовый контроль менее чем на 75% (так называемая «группа риска»). Посещение этих занятий для студентов из «группы риска»

являються обов'язковими. На першому етапі цих занять преподаватель рассматривает тесты из банка тестовых заданий. Вторым этапом предусматривает самостоятельное решение каждым студентом тестового задания. Третий этап - проверка индивидуальных тестовых заданий и выявление ошибок. Четвертый этап – подробный анализ ошибок, которые студенты допустили при решении тестовых заданий. Для повышения качества дополнительных занятий, осуществляемых перед лицензионным экзаменом, необходимо стимулировать студентов к посещению таких занятий. Таким образом, особое внимание необходимо уделять студентам из так называемой «группы риска», отсутствие которых на тренингах негативно влияет на конечный результат тестирования.

Ключевые слова: кафедра терапевтической стоматологии, стоматологический факультет, лицензионный экзамен «Крок 2. Стоматология».

O.P. Kobryn

Features of Dental Students Training for the Licensing Examination “Krok 2. Dentistry” at the Department of Therapeutic Dentistry According to the Credit-Module System

Ivano-Frankivsk National Medical University, Ivano-Frankivsk, Ukraine

kobryntkobr@aol.com

Abstract. The analysis of methods of dental students training for

the licensing examination “Krok 2. Dentistry” was made at the Department of Therapeutic Dentistry IFNMU. State certification in the form of standardized tests and practical-oriented state graduation examination has to improve the quality of dental training. The test examination “Krok 2. Dentistry” is a part of state certification of medical graduates. A computer-controlled testing provides the optimal way of training. In order to pass the exam a student has to solve at least 75% of the tasks. Additional counseling sessions are the part of trainings for students who solved less than 75% of the tasks (so-called “risk group”). Attending these classes is obligatory for all the students who are in the “risk group”. At the first stage teacher explains and clarifies the tests from a general bank of items. At the second stage each student solves the test by himself. The third stage consists of checking individual results and detecting the mistakes. The fourth stage is a detailed analysis of these mistakes. To improve the quality of additional classes, which are held before the licensing examination, it is important to stimulate students to attend all these classes. That is why the great attention should be paid to the students of the “risk group”, because their absence has a negative influence on the final test result.

Keywords: Department of Therapeutic Dentistry, faculty of dentistry, licensing examination “Krok 2. Dentistry”

Надійшла 15.09.2014 року.

УДК 371.322+378.147+616.314-007

Костюк І.Р.

Впровадження основних положень навчального плану з предмету: курс за вибором „Ендодонтична техніка в дитячій стоматології” на кафедрі дитячої стоматології Івано-Франківського національного медичного університету для студентів-субординаторів

Івано-Франківський національний медичний університет, Україна

Резюме: У статті висвітлена методика впровадження в педагогічний процес основних положень навчального плану з предмету курс за вибором „Ендодонтична техніка в дитячій стоматології” на кафедрі дитячої стоматології Івано-Франківського національного медичного університету для студентів-субординаторів стоматологічного факультету. На основі типової програми дисципліни нами розроблено та адаптовано навчально-методичний комплекс, який забезпечить професійну підготовку спеціалістів європейського рівня. Практичне заняття з цього предмету сприяє удосконаленню навичок діагностики та диференційної діагностики різних форм пульпіту і періодонтиту в тимчасових та постійних зубах у дітей, сучасного ендодонтичного лікування, а також попередження та усунення помилок і ускладнень, які можуть виникати при терапії пульпіту та періодонтиту в дітей. Розроблений та адаптований комплекс навчально-методичного забезпечення дозволяє ефективно подати студентам-субординаторам стоматологічного факультету матеріал з дисципліни курс за вибором „Ендодонтична техніка в дитячій стоматології” та здобути їм необхідні сучасні знання і вміння з такої досить складної вузької спеціальності у стоматології, як ендодонтія.

Ключові слова: навчальний план, курс за вибором, дитяча стоматологія.

Кредитно-модульна система навчання вимагає тісної співпраці та спільних зусиль, а саме: постійної самопідготовки і самовдосконалення від студента та творчої висококваліфікованої методичної праці, спрямованої на міждисциплінарну інтеграцію, послідовність надання знань та їх систематизацію, – від викладача. Така спільна робота обох сторін сприяє формуванню у студента професійних вмінь, навичок та клінічного мислення справжнього високваліфікованого спеціаліста [3].

Викладання предмету курс за вибором „Ендодонтична

техніка в дитячій стоматології” відповідно до вимог кредитно-модульної системи навчання на кафедрі дитячої стоматології проводиться з 2013 року. Мета цього предмету навчання – досягнення кінцевих цілей дисципліни „Дитяча терапевтична стоматологія”, що встановлюються на основі ОПІ підготовки лікаря за спеціальністю „Стоматологія” відповідно до блоку її змістових модулів, та є основою для побудови змісту даного курсу за вибором [5].

Із метою забезпечення навчальної діяльності та викладання курсу за вибором на кафедрі дитячої стоматології ІФНМУ було розроблено та адаптовано навчально-методичний комплекс для 54 академічних годин на основі типової програми, який повинен забезпечити професійну підготовку спеціалістів європейського рівня. Методичний комплекс включив: робочу навчальну програму, яка складена на основі Програми курсу за вибором „Ендодонтична техніка в дитячій стоматології” підготовки спеціаліста напряму 1201 „Медицина” спеціальності 7.12010005 „Стоматологія”, лекційний матеріал (48 годин), методичні рекомендації і вказівки для практичних занять (12 годин) та методичні матеріали для самостійної роботи студентів (30 годин).

Виклад лекційного матеріалу носить проблемний характер. Під час лекцій студенти поглиблюють знання про анатомо-фізіологічні особливості будови пульпи і періодонта тимчасових та постійних зубів на різних етапах їх розвитку, розширюють пізнання щодо сучасних поглядів на етіологію і патогенез пульпіту і періодонтиту в дітей, аналізують закономірності та особливості клінічного перебігу ускладненого карієсу в тимчасових і постійних зубах, вивчають сучасні методи ендодонтичного лікування та формують аналітичний підхід до індивідуального вибору методу терапії;